

Виходить у Львові
що два (крім неділі і
гр. кат. субот) о 5-ї
годині по походні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
ся лише франковані.

РУКОПИСІ
звертаються ся лише на
окреме жадання і за зво-
женем оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІІ
незапечатані вільні від
плати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

Спільна рада міністрів і спільний бюджет на рік 1911. — Справа ческо-німецької угоди.

В неділю відбула ся у Відні спільна рада міністрів і — як донесли телеграми — ухвалила спільний бюджет на рік 1911.

Що до запотребовання на ціли армії то бюджет той після інформацій „N. fr. Presse“ буде виказувати постійне від кількох літ підвищення 10 до 15 міліонів корон річно, з чого передважна частина припадає на надзвичайні видатки і головно має на ціли заряджене конечних засобів в огляду на близьке заведення дволітньої служби військової.

Велика реформа оруженої сили буде мусіти буджетово полагоджена, аж коли увійде в життя новий військовий закон, отже імовірно виявиться она в бюджеті на рік 1912. Випливаче з проектованої реформи збільшене видатків буде вносити 40 до 50 міліонів, не чи сличчи в то видатків біжучих в назначений висоті.

Перед заведенем дволітньої служби військової стремить Міністерство війни до збільшення числа рекрутів о 22.000 людей, аби пе-

ревести конечне управильнене стану і докінчити реорганізації артилерії полової і гірської, як також відповідно скріпити залогу маринарки. В наслідок того підвищення числа рекрутів, яке виплине по заведеню дволітньої військової служби, збільшать ся видатки на умундуровані, уоружені, виживлені, поміщені і вишколені; виявить ся то в бюджеті на рік 1912. На видатки в р. 1911 проектовані реформи армії будуть мати вплив о стілько, що до бюджету будуть вставлені кошти переведені приготовлюючих заряджень. Особливо буде тут розходити ся о закупленні великих площ вправ, о піднесені платні підофіцирів, котрі довший час слугувати, о поліпшенні помічних средств для вправ і о будинки для поміщення вояків. Всього разом зможуть ся на суму згаданих 10 до 15 міліонів, о які збільшать ся видатки військові в слідуючім році.

З більшими жаданнями виступить після тих вістей маринарка. Командант маринарки задумує в слідуючій сесії делегації виступити з короткореченцевою програмою флотовою, установлюючи будову флоту в 4 до 6 літ. Та флотова програма має інши обійтися будову 4 дрігнатів, одного або двох кружляків і кільканадцятьох лодій торпедових і підводних. Шо зважаючи Stabilimento Tecnicco вже в слідуючім році покінчить будову двох замовлених дрігнатів,

то буджет на 1911 р. буде містити значні кошти на покриття коштів тог будови. Імовірно буде також вставлена до того буджету рата на будову третього дрігнатів. Що до висоти тих рат нема ще точних вістей, однако на всякий случай треба з тим числити ся, що буджет маринарки на 1911 рік буде виказувати збільшені видатків з тієї причини о яких 15 до 20 міліонів коштів, до чого ще треба буде дочислити решту належності за послідні нові кораблі.

Так отже цілий весінній бюджет на рік 1911 буде висший у видатках о 20 до 30 міліонів як буджет попереднього року.

Мимо перерви, яка настала в ческо-німецьких переговорах, круги які займають ся тою справою, не тратять надії на успішне єї полагодження. Перерва — кажуть — була конечна, хочби для того, що по шеститижневих обрадах належало дати нагоду випочати учасникам тої тяжкої праці. Впрочім зайшли обставини того рода, що було би лише шкідно річию наставати на дальнє ведене нарад.

Теперішна перерва дає можність кинути оком назад, на то, що зробило ся. Коли перед двома місяцями розійшла ся вість, що в Празі мають представителі обох народів, замінськуючих Чехи, попробувати угоди, всі тим широ утішили ся. Наради мали спершу такий гладкий хід, що давали право до як найліпших

з нами, ми перегодуємо вас; ми набрали досить запасів, стане для всіх.

Рано рушили разом в дальшу дорогу. Всі були в лахах, а ішли гусаком, звертаючись все в сторону сходячого сонця. Ранок був морозний, але ясний та тихий. З хуторів виходили голодні, озоблені собаки, брехали з людості на обірванців, потім сідали на сніг і проводили їх протяжним вітром.

Лісі стало тише. Дерева, покряті інсесом, були обсипані ріжнобарвними взорами. Пні, що тріщали від сильного морозу, витали виселенців ніби вистрілами. Виселенці ішли мовчкі затоплені в своїх думках. Тишину порушував лише скрип саний, на яких ведено найслабших звоміж виселенців, ріжні крики та від часу до часу плач пайменшої дитини Петру. Коло сільця Кекі нарушило знов спокій вите собак, що тягли ся за подорожніми цілі верстви. За те дальнє почалася пустиня — безконечні ліси хребта Маанселькі. Тут виселенці, яких разило по селях вите собак, почули себе лішче. Тут було спокійніше. З виспих місць дороги, кілько оком давалося сягнути, видно було лише ліси; ними вкривалися збочі хребта і його відног. На полудні підносила високо голову за хмар гора Керо і темніли шпиллясті верхи Йонкувара. На передні підносили ся верхи Немівара. А там з боку, та обширна рівнина, то певно озеро Валамо, покрите студеним покривалом.

Цілий ранок погода була прекрасна. На-

раз подуло зимом. Ізза Руна витягнулись довгі, тонкі хмари. Они стали густіті, громадити ся і вскорі вся гора Тетрівара покрилась густою білою піною. В тім самім часі почали падати в дерев тонкі платочки снігу, а по полянах закурила метелиця. Здоймив ся вітер і підняв таку курячу, що залиплював снігом очі. Холодною струєю тягнув той вітер над землею, ударяв голими галузями, погинав верхи дерев.

Виселенці приспішають кроку. Але вже застогнав ліс під напором бурі, а тяжкі хмари сунуться люто по небі. Нараз гори і долини, ліси і люди, небо і земля — все сковалося в сильній заверусі, шалючи від великої людості. Виселенці зрозуміли, що тепер приходить ся їм бороти ся за життя, тому напружують усі сили. І ще питане, хто побідить: чи куревільниця, що наднесла ся з безкраїх тундр сходу, чи сини неурожайних країн Карелії. Старий і малій ступає завзято наперед, підтримуючи оден одного. Від сторони віtru обледеніла їх від рана одежина і стала твердою, як латки. Лиха обув не держить тепла, промерзає до ніг, що ще не перемірили на скрізь, але умішають від зимна. Одно хлопя умерло і покотило ся на сніг, бурні завила над ним, витаючи так свою першу жертву.

— Анті, возьми мій кусник хліба, щоби стало у тебе сил дійти! — говорить Фомка свому молодшому братові, що постогнув від натури.

— Вперед, вперед, в імя боже! — кри-

надій. То, що они досі не здійстили ся, не повинно занеочувати. Первістний скорий їх хід мусів припізнати ся, коли прийшли на днівний порядок справи так дразливі, що треба було їх розважувати з великою обережністю. І коли би конференція якого більше не зробила над то, що доказала цілу охоту до згоди, то вже зі взгляду на то само не можна би її назвати під безцільною ні безплодною.

Віденський „Fremdenblatt“ виказує, що не бракло навіть успішних здобутків. В деяких справах, навіть дуже важних, доведено до цілковитого порозуміння, в інших знов удається бодай зменшити в значенні стелеси пропасть, що ділила оба табори. Уступало чим раз більше обопільне недовірювання, коли одна або друга справа приходила під поважні наради. І показалося, що богато навіть таких справ, які уважано просто неможливими до розвязання, не повинні давати причини до такої великої зневіри.

Яко найліпший доказ того наводить Fremdenblatt обставину, що удається осягнути згоду що до нової ординації виборчої, а тим самим ствердити без сумніву, що без нарушення адміністраційної і закоподаткової одноцільності краю можна визначити і забезпечити якусь міру національних прав.

Та обставина, після погляду Fremdenblatt-u — в рішучим і великим зиском. А не менше котішаюча назвати треба обставину, що таку дразливу справу як поділ краю на язикові округи, удається ческо-німецькій конференції розглянути спокійно не без виглядів на деякий успіх. Вправді не доведено до кінця управильнення справи язика в автономічних урядах, але й тут зроблено важливий крок наперед, а коли уми втихомиряться, то є надія, що обі сторони дійуть до поясної згоди.

Взагалі після гадки згаданої часописи, ческо-німецькі переговори дали вигляд на успішне полагоджене спорів обох народів. В кількох тижднях тільки було довершити діла, котре усунуло би від многих літ пагромаджені труд-

ності, але все-таки зроблено богато. А що в найбільшим успіхом конференції, то те, що по обох сторонах суть цілі партії, які бажають широ міра і готові противити ся всякій підбурюючій роботі.

Тепер, каже Fremdenblatt, ішло би о створене услівій для успішного відновлення нарад і нема сумніву, що дійде до того і що довголітній ческо-німецький спір покінчить ся порозумінням обох народів.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 24-го падолиста 1910.

— Відзначене. С. В. Цісар надав професорові музики Теодорові Лешетицькому ордер зелізної корони III класу.

— Іменовання. П. Намістник іменував практикантів концептових Намістництва: Ів. Тишковського і Леон. Вомелю концептами Намістництва.

— Зараза пискова і ратична. Фізикат міста Львова подає до відомості: В послідніх дніах розширила ся в львівськім повіті серед звірят зараза пискова і ратична або так звана прищіця агенер появилася ся тута хоробра також: і у коров у Львові. Сирим ябо недостаточно перевареним молоком переноситься тута зараза також і па людій, а особливо на малі діти і викликає міхуриці на устах а відтак і розранене. Видано, що правда, заряджене, щоби молока від тих коров, де проявила ся зараза, не продавано, але фізикат все таки зі взгляду на то, що трудно сконтролювати стайні в львівськім повіті, остерігає жителів перед уживанням сирога або недостаточно перевареного молока.

— Ліцитація. Дня 29 падолиста 1910 о год. 9 відбудеться в магазинах товарових стачій Ярослав публична ліцитація невідобраних товарів як: вино, оцет, оліва, канва, чай, макарони, сардинки, мило, фарби, съвічки, черевики, біле, чорне, скло, машини до шиття, плуги, січкарні.

— Справа великого обманьства лісового на Буковині єсть від вчера предметом розираючи судової перед звичайним трибуналом львівського суду карного. Яко обжаловані стояли два богаті жили Буковинські Мойше Айзенкрафт і Файбіш Шліссель, обжаловані о памірів обмінство і пам'яту до нарушена урядової присяги. Справа пред-

ставляє ся як слідує: На засідані ради громадської в місцевості Джемині дня 18 вересня 1905 р ухвалено прорати обом згаданим повисше жидам 15.000 сосон і ялиць пересічної грубости по 40 центиметрів по 10 К за штуку. Обжаловані могли бути зробити на тім золотий інтерес, що вже виходило з того, що они за довершенні інтереси обіцялися заплатити двірником (вітови) громади Джемині 20.000 К, писареви громадському 6000 К, а іншими членами ради громадської поменші суми. Справа однак вийшла на верх і оба обжаловані також війт і писар громадські мусіли одвічати перед судом присяжних. Війта і писара присяжні увійшли від вини, а апеляція і найвищий трибунал завернули остаточно цілу справу проти Айзенкрафта і Шліселя перед звичайним трибуналом де тепер справа має рішити ся. До розправи по-кликано 80 съвідків.

— Літературні конкурси Тов. „Просвіті“. Головний Виділ Товариства „Просвіті“ розписав під датою 20 падолиста с. р. слідуючі два конкурси: I) На основі статута фонду ім. Івана Череватенка конкурсу на дві премії по 250 К за написані двох науково-популярних розвідок в українській мові. Конкурсові твори мають відповідати отсім вимогам: 1) Твори мусять бути оригінальні, нігде ще не друковані, написані для широких мас народу, та мають популяризувати здобутки съвітової науки; 2) не можуть захвалювати певолі, іменовані одного народу або громадського стану над другим, як також не можуть бути вмісту конфесійного; 3) українська мова творів мусить бути проста, зрозуміла кожному письменному Українцеві на всьому просторі, де живуте наші люди; 4) твори не можуть бути обемом менши двох аркушів друку. Праці надлежить надсилати до Головного Виділу Товариства „Просвіті“ у Львові до 31 грудня 1911 р. Власноручний підпис автора має бути поміщений в осібній запечатаній куверті. Преміований твір оставає власністю автора, але друкуючи его, автор не має права робити відмін від противних повисшим умовам. Вислід конкурсу оголосить Товариство в своєму часі.

II) Конкурс на дві премії 900 К і 450 К за „фонду Михайлова“ за оригінальну драму ябо повість з історичної бувальщини України-Русі. Реченість конкурсу однорічний від дня його оголошення. Колиб у часі одного року ве прислано відповідних творів, тоді оголоситься ся новий конкурс на дальший один рік. Автор обов'язаний преміювану драму чи повість видруковати в протягу року після присудження премії. В противнім разі право першого накладу прислугує Тов. „Просвіті“. В

кнув провідник Михаїл Пааво. — Звідси вже певно недалеко до села Голкі!

Одна жінка заточує ся і перериваним голосом співає псалом. Пааво піддержує її під руку і старає ся захопити словами, а навіть втору її. Мовчки, тяжко віддихаючи веде Петру жінку, що видимо занемагає; він лише що вялі з її рук дитину. Анті вчепившись судорожно її руки, маєтить як у сні.

Виселенці падають один за другим по дорозі. Конина Паава застригла також в снігу. Та нікому думати про конину, як нікому помогти тим, що упали. Посеред страшної заверухи око заливо всіє відріжнити предмети, а коли хто і увидить тіло при дорозі, не має сил нагнута ся до него. Жінка, що відспівувала псалмий, випустила з рук рукав Пааво і покотила ся в сніг; та він навіть не зайгітив того. „Вперед, в імя боже!“ — бурмотів усе. Більша часть держить ся ще на ногах. Фомка і Анті віддихнули при пні і знов плетуться вперед, не знаючи, де інші. Они переходять коло жінки засипаної до половини снігом, коло дороги.

— Чи то не мати? — з перестрахом шепче Фомка.

Не дальше як сто кроків сидить Пааво. Єго очі отверті, але Фомії видаюти ся они без життя. Кусник хліба, що був у него в руці, примера видно, бо навіть на впав тоді, коли Анті торкнув легонько замерзлого...

З тих, що ідуть, ліває ся піт а страшна спрага пече їх нутро. Дехто пробує лікнути снігу, але від него ломити їх і кулить. В цілім тілі почуваває ся така неміч, що не хоче ся продовжувати дальшу борбу. Більшість огортає розпушка. І ще кілька напруженій і появляє ся

цілковита байдужність. Нема вже ні розпуки ні страху. Тяжкі повіки самі закривають ся. Хоче ся спати а-так снігу така мягка постель, так манить до себе. Мороз проникає тіло, але вже не чучить. Викликає радше приємне чуття. Зашалі щоки надувають ся і стають пухнасті, як у товстого чоловіка. По тім темні в очах, голова повертає ся легонько, але знову весь устас і чуб цілковитий спокій.

Фомка і Анті все ще ідуть і помагають оден одному, переходячи з гори на гору. Вже ідуть по неткнутім снігу; видно, нема нікого на переді, коли не видко слідів. А хтось сапить ззаду них. Анті затримує ся, оглядає ся і пізнає батька, що волочить щось за собою по снігу. В руках єго нема дитини. „Деж сестра, деж мати?“ хоче спитати Анті, але Фомка не дає ему на те часу і тягне вперед.

— А ти не видиш, що батько нічого не тягнить! — шепче він з перестраху. — Гляди, як незвичайно горять єго очі! І що він волочить за собою. Ах, ходім скорше, ходім!...

Ідуть даліше, хоч уже зовсім темно. — Коби хоч трошки можна віддихнути! Та Фомка не дозволяє затримувати ся і спішить вперед з усіх сил, хоч кров майже горить в єго тілі.

Вкінци мелькнув в віддали огнік. Фомка зрозумів, що треба про него повідомити тих, що лишили ся з заду, але голос єго не слухає. Він знає, що треба іти до огніка, не зменшуючи кроку. Він вже не чує, чи іде. Як він здає ся єму, що десь коло него забрехала лягута собака. Потім єго дуки цілком поплутали ся. Та він не випускає руки брата а все брив наперед, тягнучи за собою зовсім омл-

ого Анті. Вже нема в него сил, та спасеніє близько...

Мешканці Толки, перестратені незвичайним дзвівком собак, вибігли на двір, увиділи хlopяти і потягли їх до хати. Вже в сіннях по-сипали ся защити і оклики:

— Господи, Боже мій! Що ви за люди? Звідки ви ідете в таку непогоду? Чому не відповідаєте, хlopята? Господи, будь нам милостивий!... Та то що за чоловік? Таж він волочить за собою мертвє тіло!... Видно иоги померали серед такої божої заверухи!

В хаті відойшли якоживе тіло Анті у Петру, що нічого не розумів і не говорив.. Пробували відтерти замерзлу, але то не вдало ся і єї внесли до повіткі. За той час хlopята поснули в теплій хаті, а Петру сидів на припічку і без думки глядів в огонь.

Хlopята спали довго. Аж другого вечера они були в силі пояснити газдам, що стало ся з ними у підніжжя Керо. Від Петру, хоч як перше не спав і сидів все на припічку, не добилися ся ні одного розумного слова. Він лишився таким на завсігди.

Над ранком стихла заверуха. Сонце съвітило знов ясно на сніжні поляни. Сніги біліли, аж за очі хапали, у підніжжя Керо, а обледенілі галузки дерев ярко іскрили ся до сонця. Ті сніги були пишним покривалом над шіснайцьми замерзлими бідаками.

З весною появилися хрести над шіснайцьми могилками; від тоді називає ся то місце „голодним лісом“.

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

"Ц. К. зелізниць держав.

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

видаде

Білети складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значніших місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білети складані в однім напрямі на німецких зелізницях, важні 45 днів.

Білети картонові, звичайні, до всіх стацій в краю і за границею.

Асигнати

на місця в спальних вагонах.

Продаж великих розкладів Тєди і провідників.

Замовлені білети на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної зелізничної стації.

При замовленю складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого білет має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbüro, Львів.